

Кунакчыл Бәзәкә

Яңа елга аяк басарга жыенган көннәрдә китапханәнең “Хәят” түгәрәгенә йөрүчеләр чираттагы чарага жыелдылар. Ул бу юлы татар халык ашларына багышланган һәм “Кунакчыл Бәзәкә” дип атала иде.

Чарада катнашучыларны китапханәче иң элек “Татарлар – кунакчыл халык” дигән китап киштәсендәге аш-суга багышланган китаплар белән таныштырып үтте.

Татар халкы гомергә аш-су эзерләргә оста булган. Һәм әлбәттә ашларның үзенчәлегә халыкның тормыш рәвешенә дә бәйле булган. Иген игеп тормыш иткән татар кешесе күбрәк ризыкны оннан, ярмалардан эзерләгән. Ә итле ризыклар өчен сарык, сыер, ат һәм кош итләре кулланган. Шулай ук татар ашлары арасында сөт ризыклары зур урын алып торган. Ә менә балык белән яшелчәне элек татарлар сирәгрәк кулланганнар.

Бу чара авылыбызда никадәр оста һәм уңган хатын-кызлар яшәвен күрсәтте. Озак еллар дәвамында хисапчы булып эшләгән Хөрмәтуллина Р. соңгы елларда дәвалы үләннәр жыю белән мавыга. Бүгенге чарага да ул күптөрле үләннәр алып килгән иде: тукранбаш, мәтрүшкә, гөлжимеш, юкә чәчәге, бөтнек, мелисса һ.б. Шушы үләннәрне эзерләү вакыты, саклау һәм куллану, дөвалау үзлекләре турында Р. Хөрмәтуллина бик тәфсилләп сөйләде. Бәзәкә килене Ф.Бәшәрова Әгерҗе төбәгендә бүгенге көннәрдә дә бик популяр ризык – төплекей эзерләгән иде. Бу ризыкны элек сыер бозаулагач утыз эремчегеннән пешергәннәр һәм шуның белән туганнарны да кунак иткәннәр. Әлегә матур традиция инде югалып барса да, файдалы ризык буларак төплекейне хәзер дә яратып эзерлиләр. Һәр татар табынының күрке безнең якларда ул - шулпалы ит бәлеше. Бүгенге чарага телләрне йотарлык тәмле бәлеш пешергән Ф.Галимова да үзенең бәлеш рецепты белән, ә авылның аш-су остасы Т.Сибгәтуллина кишер бөккәне һәм балан пирогы эзерләү серләре белән уртаклашты.

Соңгы елларда татарлар башка халыклар үрнәгендә яшелчәләрдән эзерләнгән салкын ашларны һәм ризыкларны да куллана башладылар. Р.Туктаманова эзерләгән витаминлы салат, Ә.Закирова пешергән итальянча пицца да авылдашларыбызның заман белән бергә атлавын күрсәтте.

Татар халкы чәйне бик күптәннән һәм яратып эчә. Ә менә авылдашыбыз М.Плотникова гаиләсе өчен витаминлы эчемлекләр - мүк жиләге һәм сырگانактан морс эзерли икән. Бүгенге чарада ул авылдашларына әлегә морсны тәкъдим итте.

Әлбәттә, соңыннан шушы эзерләнгән мул ризыклы түгәрәк өстәл янында Яңа ел теләкләре белән кушылып бәйрәм дәвам итте. Киләсе елда да күкләребез тыныч, илләребез имин, үзебез сау-сәламәт булып, яңадан түгәрәктә очрашыйк дигән теләктә сабуулаштылар Иске ел белән “Хәят”челәр.

Декабрь 2019 ел Ф.Бәшәрова

